

**ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ
НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

І. П. Гавриш к. філол. н., доцент

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського «ХАІ»

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4554209>

В умовах інтенсифікації комунікативних процесів, зумовлених розвитком інформаційних технологій, професійна мовленнєва компетентність сучасного фахівця є одним із необхідних складників професійної підготовки, що сприяє його самореалізації та конкурентоспроможності. Професійну мовленнєву компетентність розуміємо як здатність засвоювати закономірності функціонування мовних засобів у мовленні для отримання, розуміння та продукування висловлювань під час професійної діяльності. Важливу роль у формуванні окресленої компетентності відіграє самостійна робота, організація якої зумовлюється низкою чинників.

По-перше, самостійну роботу з української мови за професійним спрямуванням можна умовно розділити на загальнонаукового орієнтування (самостійне опрацювання навчально-методичної літератури з метою поглиблення лекційних тем та вивчення тем, що не охоплені лекційними заняттями) та мовного орієнтування (виконання завдань для оволодіння нормами сучасної української літературної мови для подальшого використання під час роботи за обраним фахом).

По-друге, завдання для самостійної роботи добираються з урахуванням різних рівнів засвоєння навчального матеріалу, зокрема: репродуктивного (творення граматичних форм із подальшим коментуванням; редагування словосполук та фрагментів тексту; виконання тестових завдань проміжного та підсумкового контролю), конструктивного (підбір фахових термінів, їх групування за видами чи запропонованими характеристиками; написання плану майбутньої доповіді на запропоновану тему, збільшення пунктів плану до тезового викладу) та творчого (уведення фахових термінів до наукового тексту за фахом, вибір та розкриття теми за майбутньою спеціальністю, моделювання професійно орієнтованої бесіди, написання анотації, перекладання наукового тексту за фахом тощо).

По-третє, завдання для самостійної роботи групуються за темами відповідно до програми, мети та завдань курсу.

По-четверте, завдання для самостійної роботи підпорядковуються як напрацюванню вміння вільно послуговуватись сучасною українською мовою за будь-якої комунікативної ситуації, так і поглибленню знань за обраною студентом спеціальністю, що зумовлює використання достатньої кількості завдань на набуття навичок вільного оперування фаховою термінологією.

Окрім того, самостійна робота з курсу українська мова за професійним спрямуванням організована з наданням можливості студентам виявляти ініціативу у виборі об'єктів опису в науковому стилі, теми для обговорення під час напрацювання навичок усного професійного мовлення, пошуку цікавої студентів публікації для анотування, добору прикладів фахових термінів з урахуванням їх виду чи певної характеристики, групування термінів під час укладання фахового міні-словника, це дозволяє студентів проявити свою індивідуальність і реалізувати право вільного вибору. Окреслений підхід видається доречним і продуктивним, оскільки це передбачає як роботу із фаховими текстами, із якими студент уже був ознайомлений або з якими студент ознайомиться під час виконання завдання, так і роботу із термінологічними словниками, а це у свою чергу слугує формуванню вміння самостійно здобувати знання, закріплювати їх, оцінювати їх і використовувати ці навички після отримання освіти протягом усього життя.

Варто зауважити, що в умовах дистанційного навчання отримання завдань для самостійної роботи з української мови за професійним спрямуванням та їх виконання через посередництво сучасних інформаційних технологій (використання системи Mentor для закріплення та поглиблення лекційного матеріалу, виконання тренувальних тестів, про користування електронними посібниками у фондах науково-технічної бібліотеки університету, про використання електронних словників, про консультування як у режимі онлайн, так і через посередництво сервісів обміну повідомленнями) слугує поглибленню навичок комунікації в умовах інформатизації суспільства.

Таким чином, самостійна робота з української мови за професійним спрямуванням підпорядковується формуванню професійної мовленнєвої компетентності, а також слугує формуванню навчально-пізнавальної, інформаційної, загальнокультурної та інших компетентностей студентів.

DISTANCE LEARNING OF FOREIGN LANGUAGES IN NON-LINGUISTIC UNIVERSITIES

A.S. Chernavin

National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute"

Scientific Supervisor – A.V. Galkin, Senior Lecturer

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4554216>

Information technologies have become part of the everyday life of a modern person. Today it is not a luxury, but a means of entering a single world information space in order to receive and process information. The development of modern innovative education has become an integral part of the training of specialists in various fields. This is especially necessary in ensuring the educational process of specialists in the field of information technology.

The use of innovative technologies in foreign language classes in the process of preparing university students is due not only to the desire for novelty,